

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.37.488/2026/3.

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter előadó bíró

Dr. Bérces Nóra bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin bíró

Dr. Sperka Kálmán bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: DLB & Partners Ügyvédi Iroda
(felperesi képviselő címe;
eljáró ügyvéd: dr. Lengyel Zoltán)

Az alperes: ... Kormányhivatal
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Gémes Márta Mirtill kamarai jogtanácsos

A per tárgya: eredeti állapot helyreállítására kötelezés tárgyában hozott határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes (14. sorszám alatt)

A felülvizsgálattal támadott határozat: Veszprémi Törvényszék 13.K.701.073/2025/13.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a tulajdonosa az ... helyrajzi számú ... ingatlanak. Ehhez kapcsolódik az ... helyrajzi számú, a ... tómeder részét képező ingatlan, amely a magyar állam tulajdonában és a ... Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésében áll, és a részét képezi a parti bejáróval érintett b) alrészlet, nádas művelési ágú, községi mintatér.

[2] Az alperes a 2023. október 18-án kelt ... számú határozatában kötelezte a felperest az ingatlanának jogosulatlan bővítése során az állam ingatlanából jogosulatlanul igénybe vett 296 m² terület rész eredeti állapotba történő helyreállítására, és a betonlappal rendelkező kerítés, műfüves borítás, gumiborítású kosárlabdapálya, kerti sütő megszüntetésére.

[3] Az alperes közérdekű bejelentés alapján 2024. február 21-én tartott helyszíni ellenőrzés megállapításai alapján meghozott 2024. március 1-jén kelt ... ügyiratszámú határozatában (továbbiakban: tiltó határozat) a felperest eltiltotta az ingatlan b) alrészletén a minősített nádason keresztül vezetett parti bejáró építésétől, építtetésétől és használatától. A tiltó határozat ellen a felperes nem élt jogorvoslattal.

[4] Az alperes a ... számú határozatával 500.000 forint természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezte a felperest az állam ingatlanának b) alrészletén, zárt, minősített nádason keresztül vezetett parti bejáró létesítése miatt. Ezzel egyidejűleg a ... számú határozatában az állam ingatlanának b) alrészletén, zárt, minősített nádason keresztül vezetett parti bejáró megszüntetésére, valamint az érintett terület eredeti állapotba történő helyreállítására kötelezte a felperest. Ezen határozatok ellen a felperes kereset terjesztett elő. A bíróság a 7.K.700.883/2024/16-II. számú jogerős ítéletével a ... számú határozat elleni keresetet elutasította.

[5] A ... számú határozatot a bíróság a 13.K.700.886/2024/15. számú ítéletével (a továbbiakban: előzményi ítélet) megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az alperes ... számon hozott határozatot (továbbiakban: keresettel támadott határozat), amelyben a felperest az ingatlan b) alrészletén, a zárt, minősített nádason keresztül vezetett parti bejáró megszüntetésére, valamint az érintett terület eredeti állapotba történő helyreállítására kötelezte. A rendelkezésre álló légi felvételekre, a helyszíni szemlék során rögzített feljegyzésre, a jegyzőkönyvre és a fényképfelvételekre, valamint az ügyféli nyilatkozatokra, továbbá a mérési eredmények ... térinformatikai program segítségével történő kiértékelésére hivatkozással megállapította, hogy a felperes 2024. február 20. és 27. között 150 méter hosszúságú, 1 méter szélességű, új építésű, faanyagú, cölöpökön álló parti bejárót és ahhoz kapcsolódóan 3x3 méteres stéget létesített. A bejáró a felperes ingatlanának korábbi, jogosulatlan bővítésével összefüggésben kialakított kerítéshez közvetlenül kapcsolódik, a bejáró vonalán a minősített nádas növényzete megszüntetésre került.

[6] Rögzítette, hogy a perbeli ingatlan a ... jogi partvonalán (szabályozási partvonal) belül helyezkedik el, országos jelentőségű védett természeti terület részét képezi, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és különleges madárvédelmi területnek is része, továbbá az ökológiai hálózat magterülete és tómeder övezetei által is érintett, azon zárt, 3b, 4ab, 2b, 3a/h minősítésű nádasállományok találhatók. A zárt, minősített nádasterület parti bejáróval történő felszabdalása, a növényzet eltávolítása és azon műszaki létesítmény elhelyezése; a ... mederterületén, a védett természeti terület és Natura 2000 terület részét képező ingatlanon, ökológiai hálózat magterületén, zárt, minősített nádasállományokon keresztül történt parti bejáró létesítése ellentétes – egyebek mellett – a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 31. §-ával, a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 78. § a) pontjával, 83. § (4) bekezdés a) pontjával, és a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 69. § (3) bekezdésével.

A jogerős ítélet

[7] A felperes keresete alapján eljáró Veszprémi Törvényszék a 13.K.701.073/2025/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[8] Kiemelte, hogy az előzményi ítéletében adott iránymutatása nem arra vonatkozott, hogy az alperesnek a természetvédelmi kötelezés érdekében a bírságot kiszabó határozat kiadását megelőző eljárástól elkülönült, önálló hivatalbóli eljárást kell lefolytatnia, hanem arra, hogy a már lefolytatott eljárás során beszerzett bizonyítékokat a határozatában ismertesse, azokat értékelje, és rögzítse a megállapított tényállást. Megállapította, hogy az alperes eleget tett az előzményi ítéletben foglalt iránymutatásnak, határozatában helytállóan hivatkozott a 7.K.700.883/2024/16-II. számú ítéletben foglaltakra is. A megismételt eljárásban is biztosította a felperes számára a nyilatkozattétel lehetőségét, aki nem adott elő olyan új tény, körülményt, amely alapján az alperesnek további eljárási cselekményeket kellett volna foganatosítania. Hangsúlyozta, hogy sem az előzményi ügyeknek, sem a megelőző eljárásnak nem képezte tárgyát a víziállás létesítésének jogszerűsége.

[9] Rámutatott a bíróság, hogy a zárt nádasállományban jogellenesen létesített 30 méteres parti bejáró további építését megtiltó határozat kötelezettje a felperes volt, ezért amennyiben a saját ... ingatlana bővítményeként létesített kerítéshez kapcsolódó, a ... tómederbe nyúló bejáró építőjének személyével kapcsolatos megállapítással nem értett egyet, a tiltó határozat ellen jogorvoslattal kellett volna élnie. Erre tekintettel a víziállás tulajdonosának meghallgatására irányuló bizonyítási indítványt mellőzte.

[10] Rögzítette a bíróság, hogy a keresetben megjelölt anyagi jogi jogszabályok alperes általi alkalmazását azért nem tudta vizsgálni, mert a kereset érdemi kifogást ezekkel kapcsolatosan nem tartalmazott.

A felülvizsgálati kérelem

[11] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan annak megváltoztatását és a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát harmadlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[12] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontját jelölte meg a felülvizsgálati kérelem befogadásának alapjaként.

[13] Előadta, hogy a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést tartalmaz, amely sérti a hatékony bírói jogvédelemhez, valamint a kereseti kérelem érdemi elbírálásához fűződő alapvető eljárási jogát. Álláspontja szerint a Kúriának különösen fontos az állásfoglalása abban a kérdésben, hogy a bírság tárgyában hozott előzményi ítéletre hivatkozással mellőzhető-e a helyreállítási kötelezés címzettjének, a felperes érintettségének, valamint a létesítmény tényleges használati, fenntartói és okozati kapcsolatainak önálló vizsgálata. A jogerős ítélet jogszabálysértő módon fogadta el az alperes azon álláspontját,

hogy az előzményi ítéletet követően a felperesnek kellett volna olyan új tény vagy körülményt előadnia, amely az alperes megállapításait cáfolják. Ez a felperesre helyezte annak bizonyítását, hogy nem ő a helyreállítási kötelezés megfelelő címzettje. Véleménye szerint az alperest terhelte volna annak teljes körű feltárása és indokolása, hogy a felperes milyen konkrét magatartása, használati vagy fenntartói kapcsolata, illetve jogi vagy tényleges rendelkezési lehetősége alapozza meg a Tvt. 77. §-a szerinti helyreállítási kötelezést.

[14] Az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésként jelölte meg továbbá azt, hogy a bíróság a víziállás tulajdonosának, illetve fenntartójának meghallgatására irányuló bizonyítási indítványt, mint szükségtelent mellőzte arra hivatkozással, hogy a létesítés jogszerűsége nem képezte az ügy tárgyát. Ő ugyanakkor nem a víziállás jogszerűségét vitatta, hanem azt, hogy a parti beálló kinek az érdekében, használatában, és mely víziálláshoz kapcsolódóan létesült, ezáltal ki tekinthető a helyreállítási kötelezés megfelelő címzettjének.

[15] Kifogásolta, hogy az ítélet a helyreállításra kötelezés címzettjének jogalapját azért nem vizsgálta érdemben, mert azt kizárta az előzményi ítéletre, valamint az új tény előterjesztésének elmulasztására tekintettel. Ez ellentétes a Kp. kereseti kérelemhez való kötöttség elvével, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) tényállás tisztázási és indokolási követelményével.

[16] A Kúria állásfoglalása szükséges abban a kérdésben is, hogy az egymásra épülő, de eltérő joghatású határozatok esetén, az előzményi ítélet milyen terjedelemben kötheti a bíróságot és az alperest egy későbbi, helyreállítási kötelezés tárgyában folyamatban lévő perben, különösen a kötelezett személyének és a helyreállítási kötelezés végrehajthatóságának vizsgálata körében.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem elbírálására – az alábbiak szerint – nincs lehetőség.

[18] A Kp. 117. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – részletesen indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[19] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
- aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
- ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
- ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
- ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[20] A Kp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. A joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor kell befogadni, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy az adott jogkérdés mikénti megítélésében a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulatára való hivatkozás esetén ezért – amint arra a Kúria a 7/2023. Jogegységi határozatában (Jpe.IV.60.024/2023/10.) is rámutatott – konjunktív feltételként kell vizsgálni egyrészt azt, hogy az adott elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria közzétett határozatában korábban már állást foglalt-e, másrészt pedig azt, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn (Kfv.VII.37.187/2023/2., Kfv.I.35.060/2025/2., Kfv.III.37.152/2025/4.). A joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.II.38.109/2019/2., Kfv.VII.45.129/2023/3., Kfv.I.35.092/2025/2.).

[22] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján, a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozás esetén a befogadási okot a Kp. 117. § (4) bekezdése szerint részletes indokolással kell alátámasztani, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében, annak szempontjait érintően. A befogadásra csak akkor kerülhet sor, ha a kérelmet előterjesztő az eljárási szabályszegés megjelölésén kívül azt is bemutatja, hogy a szabályszegés az ügy érdemi eldöntésére is kihatással volt és annak ténybeli alapja olyan kétséget ébreszt a jogerős ítélet helytállósága tekintetében, amelyről további érdemi vizsgálat nélkül nem lehet állást foglalni (Kfv.I.35.472/2022/3., Kfv.VII.45.269/2022/2., Kfv.V.35.285/2023/2., Kfv.V.35.008/2024/2., Kfv.V.35.129/2024/2., Kfv.VI.37.900/2024/2.).

[23] A fentiek értelmében az aa) alpont szerinti befogadhatósági ok azt teszi lehetővé, hogy a Kúria az alsóbb fokú bíróságok felett megfelelő kontrollt gyakorolhasson, és az egységes ítélkezés követelményének megtartása érdekében számukra – szükség szerint – irányt mutasson. A joggyakorlat egysége azt jelenti, hogy a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. A befogadáshoz éppen ezért nem elegendő, hogy a Kúria egy adott jogkérdésben még nem foglalt állást. Az is szükséges, hogy a fél arra hivatkozzon, hogy az adott jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy, hogy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezzel a joggyakorlat egysége megbomlásának a veszélye áll fenn. A perbeli esetben a felperes azonban – a felülvizsgálati kérelme befogadhatóságának indokolása körében – nem jelölt meg egyetlen olyan alsóbb fokú bírósági határozatot sem, amely arra világítana rá, hogy az ítélkezési gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült volna, vagy ennek veszélye fenyegetne. Amíg az alsóbb fokú bíróságok között nincs eltérés a

tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, illetve hogyan kell alkalmazni, addig a joggyakorlat egységének biztosítása nem kívánja meg a Kúria iránymutatását. Ilyen esetben ugyanis azt az értelmezést kell bírói gyakorlatként elfogadni, amelyet az elsőfokon eljáró bíróság(ok) kialakított(ak) (Kfv.VII.37.127/2023/2., Kfv.VII.37.136/2025/2.). A felperes nem hivatkozott olyan körülményekre sem, amelyek az elsőfokú bíróság jogértelmezésének meghaladottságára utalnának.

[24] A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontjához kapcsolódóan a Kp. kereseti kérelemhez való kötöttség elvének, valamint az Ákr. tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének sérelmét állította, a kötelezett személyét vitatta és a bizonyítási indítványa mellőzését kifogásolta. Álláspontja szerint a bíróság a felperes felelősségének és a helyreállítási kötelezés címzettjének jogalapját érdemben azért nem vizsgálta, mert azt az előzményi ítéletre, valamint az új tény előterjesztésének elmulasztására tekintettel kizárta.

[25] A Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati kérelemben nevesített befogadási okok alapján annak vizsgálatára kerül sor, hogy a konkrét ügyben felmerült-e olyan kérdés, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglaltak körébe tartozik, ezáltal a felülvizsgálati kérelem befogadását és érdemi elbírálását megalapozza. A befogadásról szóló döntés során a Kúria nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát vizsgálja. A Kúria a befogadhatóság vizsgálata során a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott konkrét jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, mert arra a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatban van csak lehetőség.

[26] Az ugyanakkor a befogadás keretei között megállapítható, hogy a felperes állításával ellentétben a törvényszék nem „kizárta” a kötelezés címzettje jogalapjának vizsgálatát, hanem a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat és a bizonyítékok mérlegelésénél irányadó körülményeket – köztük a megelőző eljárásban adott iránymutatást, a keresettel nem támadott tiltó határozatban foglaltakat, a felperes megismételt eljárásban tett nyilatkozatát – értékelte, melynek során a bizonyítási indítvány mellőzésének okáról számot adott. Önmagában az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre hivatkozás, továbbá az, hogy a fél nem ért egyet a bizonyítékok elsőfokú bíróság általi mérlegelésével, és a bizonyítékok újraértékelésével saját álláspontja elfogadását kéri, nem elegendő a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontja szerinti befogadásához [Kfv.III.37.568/2023/2., Kfv.V.37.605/2023/2., Kfv.I.35.021/2024/2., Kfv.VII.45.118/2025/3.].

[27] A fentiekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[28] *A felülvizsgálati kérelem befogadása megtagadásának van helye, ha az abban foglaltak nem támasztják alá a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt befogadási ok valamelyikének fennállását, ezáltal a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának szükségességét.*

Záró rész

[29] A végzés ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 112. § (2) bekezdése, Kp. 116. § *d)* pontja].

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

Budapest, 2026. július 8.

Dr. Kovács András s.k. tanácselnök, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő